Maden - İş TÜRKİYE ÇAPINDA Teşkilâtlanıyor

Başmakale

Madeniş ve gayesi

Yazan: KEMAL TÜRKLER

İnsanlar inandıkları işte daima muvaffak olmuşlardır. Ve bir inanca dayanan çalışmalar mutlaka müsbet neticelenmiştir.

İnsanlık tarihinde büyük yer işgal eden atalarımızın, çok zaman kan akıtarak geçirmiş oldukları tecrübelerden çıkagelmiş, mühim prensiplere büyük inancımız var. Bunlara ve bunlara ilaveten, kısa hayat devremizde, gerek hususi ve gerekse sendikacılık hayatımızda edindiğimiz tecrübe ve neticelerine büyük ehemmiyet veriyoruz. İnandığımıza büyük bir imanla bağlıyız. İnandığımız ve bağlandığımız işlerde de o nisbette inatcıyız.

Ve gene inanıyoruz ki inançta inatçılık ve titizlik mutlaka müsbet neticeler, olgun meyveler verecektir.

Bugün, "Madeniş,, kelime olarak bir çok manalar ifade etmektedir:

Madeniş yardım sandığı, Madeniş yapı kooperatifi, Madeniş istihlak kooperatifi, Madeniş gazetesi, ve nihayet kül halinde "Madeniş Sendikası.,,

Madeniş gazetesi, sendikaya, büyük külfetlere mal olmakta olduğu malumdur. Fakat, bunun yanında, malolduğu külfetten daha çok ve ehemmiyetli değer arzetmektedir. Sendika çalışmalarından, tafsilatlı şekilde ve vaktinde üyeleri haberdar etmek yolunda, bir "Haber Bülte

(Devamı 3 üncüde)

Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan

Kıymetli Çalışma Vekilimiz Mümtaz Tarhan Çalışma Vekâletinin ihdas edildiği tarih olan 27 Haziran 1945 9ten bu yana, bu makama getirilen dokuzuncu Vekildir.

Çalışma Vekili olur olmaz sayın Mümtaz Tarhanın derhal muhtelif şehirlere giderek sendika idarecileriyle ve fabrikala

(Devamı 3 üncüde)

X uncu Kongrede alınan karar azimle TATBİKE KONDU

İstanbul Demir ve Madeni Eşya İşçileri Sendikasının 7 Ekimde yapılan 10 ncu genel kurul toplantısı, her seneki gibi örnek bir kongre olarak geçti 127 Delege, Eminönü Öğrenci Lokalinde her biri başlı başına bir mevzu ve bir dava meselesi olan fikirlerini savunmak, bağlı bulundukları teşekküllerinin memleket sanayiinde hak ettiği mevkie ulaşabilmesini sağlamak gayesi ile toplandılar. Kongre, havası itibariyle gergindi. Fakat yüzlerdeki tebessüm ve fikirlerdeki isabet, bu Demir İşçilerinin azmini ifade ediyordu.

Müzakereler esnasında idare heyetinin getirdiği bir teklif genel kurula sunuldu: Sendika ismini "Maden, Madeni Eşya ve Makine Sanayii İşçileri Sendikası — Maden İş,, olarak değiştirmek.

Teklifin aleyhinde kimse söz alamadı. Delegelerin ve teklif sahiplerinin konuşmalarından şu neticeye varıldı.

Dev adımlarıyle gelişen Türkiyemizin hemen yanıbaşında sanayiimiz de mühim bir mevki işgal etmektedir. Memleketin dört bir bölgesinde demir - çelik sanayi iş yerleri kurulmaktadır. Yüz binlerce kaliteli işçi, ateşin karşısında demir dövmekte, matkabın başında ça

(Devamı 3 üncüde)

Kongre de

MADEN İş'in delegeleri her sene olduğu gibi, bu sene de temsil ettikleri iş koluna yakıştıklarını, bu iş kolunun ehhemmiyet ve manâsını bir kere daha ispat ettiler

Efendiler

Hepiniz Mebus olabilirsiniz, Vekil olabilirsiniz, hatta Reisicumhur olabilirsiniz. Fakat Sanatkâr olamazsınız. Hayatlarını bir Sanata vakfeden bu çocukları Sevelim

K. ATATÜRK

Av fişeği ihtilafı devam ediyor

Bundan birkaç ay evvel ayrı bir sendikaları olan Eyüp Bahariye yolundaki Av fişeği fabrikası işçileri bugün sendikamız mensubudurlar.

Diğer işleri ile beraber ücretleri umumî ücret piyasasının çok altında görülmüş ve derhal % 60 zam ihtilafı çıkarılmıştır.

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumuna bağlı olan müessede tatbik edilmekte olan ücret talimatnamesindeki kademeler, mahalli rayiç esaslarından çok düşüktür. Bu sebeple 8-10-15 senelik işçiler 120 - 150 ve pek az 200 lira aylık ücret almaktadırlar.

İhtilaf, uzlaşma ve kesin uzlaşma safhalarından geçmiş il Hakem kuruluna intikal etmiştir.

İş müfettişi ücretlerin, üçer kademe yukarı çıkarılmak suretiyle zam teklifi, işçiler tarafından kabul edilmemiştir.

Hakem Kurulunun ücretleri 5-8 kademe yükselteceği kuvvetle ihtimal dahilindedir.

Bu haklı davada Sendika işçilerle beraberdir.

Maden iş'e üye Ol !

İşçiler zam İstiyor

Galata Kemer altı caddesinde Kurulu Varol Karyola Fabrikası işçilerinin yazılı talepleri üzerine toplulukla iş ihtilâfı çıkarılmış ve ücretlere % 40 nisbetinde zam talep edilmiştir. 1.10.956 tarihinde işyerinde yapılan toplantıda bir anlaşma olmadığından, ihtilâf kesin uzlaşma safhasına intikal etmiştir.

Aynı işyeri ile bundan evvelki ihtilâfın kesin uzlaşma safhasında anlaşmaya varılmış geçen yılbaşında bütün işçilere günde 100 er kuruş zam yapılmıştı.

Bu seferde bir anlaşma yapılacağı kuvvetle tahmin edilmektedir.

EBEDİ ŞEF

10/Kasım/956, yine kara günlerden biriydi. Büyük ölüye bütün Millet matem tuttu. Millet, Bütün Eylencelerden kendini menetti. Bazı Sinemalar Aziz Ata'yı hatırlatan filmler gösterdiler. Radyolar, bütün bir gün matem programı içerisinde bulundular. Anma törenleri yapıldı, ve Aziz ölü tekrar anıldı.

Türk işçisi ve Sendikamız, bu acı günü, Millet olarak ve Türk İşçisi olarak tekrar ya

(Devamı 3 ncüde)

Madeni eşya işçilerinin Kongresi hararetli ve verimli geçti

İstanbul Demir ve Madeni Eşya İşçileri Sendikasının 10 uncu Genel Kurul Toplantısı, 7 Ekim 1956 pazar günü saat 11 de Eminönü Öğrenci Lokalinde, Sendika Genel Başkanı Kemal Türkler tarafından açıldı.

Büyük Atatürk ve Türk şehitlerinin ruhunu tâziz için iki dakikalık ihtiram duruşu yapıldı.

Bundan sonra kongre divanı seçimine geçildi. Delegelerden Yusuf Sidal kongre başkanlığına, Nafi Metilli kongre başkan vekilliğine, Sabahattin Hoşgör, Ekrem Eraslan, Resai Eken, Mustafa Kurt kâtipliklere seçildiler. Hazırlanmış olan gündem reye kondu, ittifakla kabul edildi.

Müteakiben komisyonların seçimine geçildi: Emrullah Gültekin, Adil Öztümer, Be-

(Devamı 3 üncüde)

YENİ İDARE HEYETİ; Seçildikten sonra hemen bir toplantı yaptılar.

BAYRAM Yevmiyeleri verilmedi

Türk işçisi bu büyük Bayramda Mağdur edilmemelidir

Bazı mümesseseler, mevzuatta bir boşluk hissederek, Cumhuriyet bayramının 30 Ekim gününe ait yevmiyelerini vermemişlerdir.

Bir kısım işyerleri, sendikamızın mütalaasını aldıktan sonra bu âdemeyi yapmışlar ve memleketteki, bilhassa (işçi) sendika - işveren ittifakına dayanan sosyal düzenin mevcudiyetine inandıklarını göstermiş, ispat etmişlerdir, kendilerine teşekkür ederiz.

Fakat, bazılarıda alâkalı hükümet dairesi olarak bulunan, Bölge Çalışma Müdürlüğüne bile sormak zahmetinde bulunmadan, doğrudan doğruya Vekaletten sormak gibi, dolambaçlı yollara saparak 30 Ekim yevmiyelerini ödememe yoluna gitmişler ve Türkün en büyük bayramında işçiyi mağdur etmekten çekinmemişlerdir.

Bu sebeple Bakırköy Emeye fabrikası işçileri gibi diğer bazı işyeri işçileri de 30 Ekim bayram yevmiyelerini vaktinde alamamışlardır.

Alakalıların nazarı dikkatini celbeder, vaktinde tamim yapma gibi, gerekli şekillerde lüzumlu tetbirleri almalarını rica ederiz.

Yardım Sandığı faaliyete geçti

Sendikamızın yardım sandığı 7 Ekim 1956 kongresinden sonra derhal faaliyete geçmiş ve yardımlara başlamıştır.

Yardım sandığı yardım ve borç verme olmak üzere iki şekilde, üyelerimize fayda sağlayacaktır.

İlk olarak doğum ve ölüm yardımları tatbikata konmuştur.

Evlenme, ve işsizlik yardımları ile 94 ncü maddedeki borç vermeler, bir tadilat olmadığı takdirde 1 Ocak 1947 de yürürlüğe girecektir.

Ekim ayı içerisinde on doğum ve iki ölüm yardımı yapılmıştır, yardım gören üyelerimiz şunlardır:

Doğum yardımlar: Selahaddin Alpoğan, Abdullah Tüfekçioğlu, Hüseyin İnan, Mustafa Küçük Rifat Döner, Mehmet Mandır, Osman Akan, Cemal Tıkıç, Azmi Komdemir, Şemseddin Varol.

Ölüm Yardımı: Mustafa Demirci, Harun Pek.

Türmasan ihtilafı kesin uzlaşmada

Eyüp Bahariye yolundaki Türmasan fabrikası ile ilk ihtilaf çıkarılmıştır.

İşçiler Dilekçelerinde yüzde 50 zam istemişlerdir.

Fakat, Bölge Çalışma Müdürlüğü, işyerine ve müfettişe yazdığı yazılarda saat 10, sendikaya yazdığı yazı da saat 14 kaydını koyduğu için 6.11.956 da yapılması gereken kesin uzlaşma toplantısı yapılamamıştır.

Önümüzdeki günlerde kesin uzlaşmanın yapılacağı zannedilmektedir.

Sendika yaptığı tetkik neticesinde, ücretlerin mümessillerin

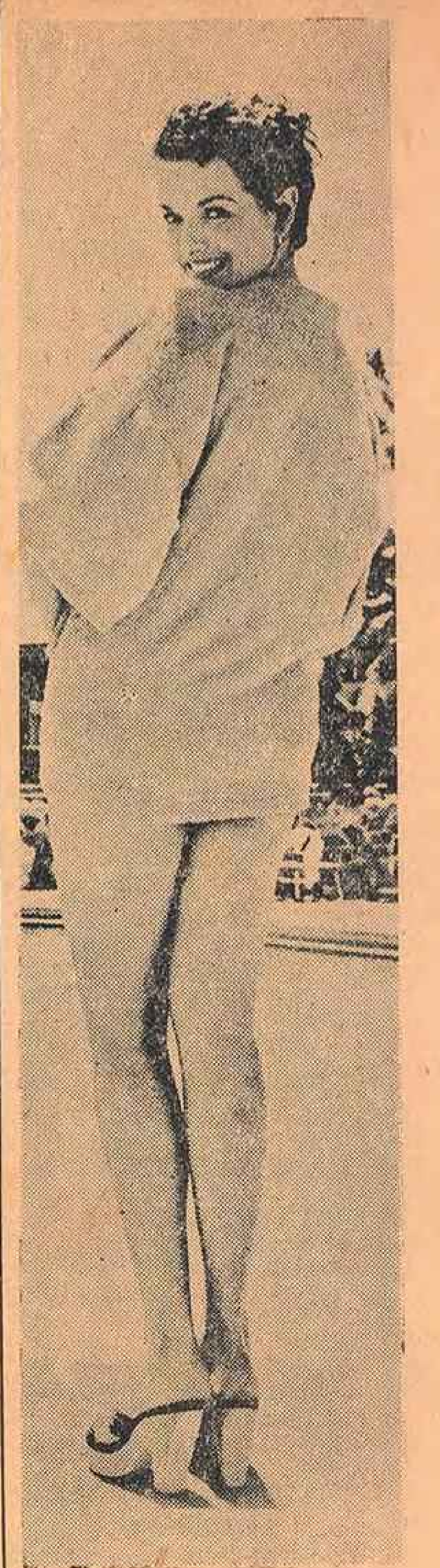
(Devamı 3. sayfada)

ASGARİ ÜCRET NE OLDU ?

İlgililer gereken alakayı göstermelidir

Sayın Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan'ın, vaktiyle yaptığı vaatlerin neticesi olarak, bundan bir müddet evvel bir kısım iş kolları ile beraber, işkolumuzda da asgari ücretin tesbit emrini öğrenmiş ve sevinmiştik. Hatta derhal vaktinde temsilcimizi seçip bildirdik.

(Devamı 3. de)

KİMMİ?

Jane Russel!

Esmer Bomba ancak bu nefasetle tahayyül edilebilir. Marilin'den korkmayan cinsi cazibe Kraliçelerinden biri olanRussel, Yıldızlar diyarında peşinden koşulan bir kadındır. Yani, siz de onunla beraber havuza girmesmisiniz?

İşçi sağlığı ve iş emniyeti

SOGUK Faktörü

Sanayi'nin gelişmesinde ön âlânda tutulması gereken hususlarda birisi de (iş emniyeti ve İşçi sağlığı) meselesidir. Garp memleketlerinde, bilhassa işkolu işgal etmektedir.
muzda bu husus, en değerli yeri

Randıman ve Memleketin iş gülü kaynaklarını muhafaza ba kımından, bizde de (İş emniyeti ve işçi sağlığı) meselesinin ön plâna alınması gerekir. Mevzuun çok geniş ve geniş olmasına rağmen ehemmiyetli oluşu bakımından sırası geldikçe bazı kısımlarından bahis açmayı faydalı buluyoruz.

Hele soğukların başladığı ve fazlalaşması, kış olması bakımından pek muhtemel olan şu günlerde, işyeri iklimi içerisinde işyeri suhunetinden söz açmak faydalı olacaktır.

Hepimizin malumu olduğu gibi, bilhassa vaktiyle kurulmuş veya, yeni kurulmakta olan bazı işyerlerinde, işyerinin sıcaklık veya soğukluğu nazarı dikkate alınmamış, hattâ hatıra bile gelmemiştir.

Bu sebeple işçi, yaz gelince sıcaktan pişmekte, kış gelince de titremektedir.

Bazı işyerlerinde, bin müşküle güya işveren için çok büyük ve angonye cinsinden bir külfetmiş gibi tek tük sobalar kurulur. onunda ya odunu kömürü yoktur, yanmıyordur; ya da yandığı halde koskoca bir işyerini ısıtacak büyüklükte değildir.

Çok zaman pencereler kırıktır, kapılar muntazam kapanmamaktadır, İşyeri tavansız neye tabansızdır, soğuktan başka yağmur ve kar içeriye yağmaktadır. İşte bu çetin şartlar işçisinde çetin Türk işçisi büyük bir tevekkülle çalışmakta, evi için nafakasını temin ederken, memleketin inkişafı yolunda hissesine düşeni yapmaktadır.

Biraz da bu meseleyi, ilmi cihetten inceleyelim:

Tıbben işyerleri için kış aylarına maksus tesbit edilmiş bulunan normal sıcaklık 12—16 C. derecedir. Soğuk, romatizma, bıransit, grip nezle, tüberkilaz.. Gibi işçi organizması üzerindeki tesirin neticesi birçok hastalıkların başlamasına ve yerleşmesine sebep olabileceği gibi, bilhassa işveren menfaati bakımından aleyhte bazı neticelerin doğmasına sebep olur.

Suhunetin randıman üzerinde mühim tesiri vardır. Bundan başka soğuk işçinin maharetini azaltır. Ve yapılan iş, kalitesi bakımından mühim değişiklik arzeder.

Soğuk, işçi organizması üzerindeki tesiri ile bir çok hastalıklar yaratabildiği gibi, iş kazalarında da mühim rol oynar.

Bunlar ve bunlara benzer, ilmen tesbit edilmiş bulunan bir çok sebepler dolayısıyla, soğuğa karşı vaktinde tetbir almamış bulunan müesseseler, göze görünen veya görünmeyen bir çok zararlara bilmeden düçar olurlar. Binaenaleyh müesseler gerek amme hukûku ve gerekse kendi menfaatleri bakımından soğuğa karşı vaktinde tedbir almakla mükelleftirler.

Tedbir basittir: İşyerleri kuruluş anında bu husus nazarı dikkate alınabilir. Eğer bu hususa dikkat edilmemişse, soğuklar başlamadan işyerlerinin kırık camları yenilenmeli, iyi kapanmayan bozuk kapı ve pencereler tamir edilmeli, bilhassa cereyan yapan delikler kapanmalı, işyerine vantilâtörle temiz hava veriliyorsa, bu hava önceden ısıtılmalı, işyeri tavansızsa tavan yapmalı veya damda aralık bulunan yerler, titizlikle kapatılmalıdır.

Bundan başka işyeri suhunetini 12 — 16 C. derecede tutabilecek şekilde daimi yanan ve tütmeyen sobalar kurularak, ısıtma temin edilmelidir.

Bu, memleketin İktisadi kalkınmasında, bilhassa işverenler için bir vatani harçtır.

Onlar bu ciheti idrak edebildikleri an, mesele kendiliğinden halledilmiş olacaktır.

K. T.

SendikalarBirliğinde son hadiseler

Başkanlık Divanının istifasına sebep olan meselelere bir bakış

İstanbul İşçi Sendikaları Birliğinde vuku bulan son hâdiseler, işçi muhiti ile alâkalı her vatandaşı epeyi düşündürdü. Bu hâdiselerin bir kritiğini çizip, durumu mütalea etmek faydadan ârî değildir:

1 — Sendikalar Birliği, bir müddet evvel işsizlik olduğunu rakamla yayınladı.

2 — Çalışma Vekâleti, bu haberi tekzip etti.

3 — Birlik, Vekâletin tekzibine cevap verdi.

Bir baba ile oğul arasında bile icabında münakaşa olur. Bu hâdiseler bizi endişeye düşürmedi. Müsbet düşünebilen herkes durumu bu şekilde mânalandırdı. Evet, ortada bir gerginlik vardı. Fakat bu, kalben kırgınlık demek değildi.

Bu arada Vekâlet, Birliğin gayrimeşru olduğunu ileri sürdü ve bazı deliller gösterdi. Birliğin teşekkülü, kanunun ruhuna uygun değilmiş.. Üye teşkilâtların iltihak kararları kanunî olarak alınmış, gibi...

Birlik, bir cevap daha yazdı. Vekâletin iddiasını tekzip eden bir cevap..

Bu ana kadar Birlikte cereyan eden hâdiselerde ve teşebbüslerde, idare heyetinin hemfikir olduğunu söylemek isteriz. Fakat Vekâlete gönderilen cevabı, dâvanın umumî efkâra mâledilmesi için müzahereti istenen partilerden birine mensup Sabahattin Çıracıoğlu'nun kaleme alması, ortalığı karıştırdı. Çıracıoğlu, Akis mecmuasında Birliği tutuyor, Vekâlete çatıyordu.

Birliğin, Vekâlet aleyhinde düşünmesi veya Vekâleti fikirlerine cephe alması düşünülemez. Ancak Vekâlet, bazı iddialarda bulunuyor; Birlik bu iddiaları cevaplandırıyordu..

Bu arada bir milletvekilinin de Birliği müdafaa etmesi, gayet tabiîdir.

Vekâlet ise, bir noktanın karanlık olduğunu, bunun aydınlatılmasını, eksikliğin giderilmesini istiyordu.

Meselenin ve Vekâletin fikrinin alınması için, Birlik, bir komisyon vazifelendirerek, Ankara'ya gönderdi. Hem Vekâletle olan anlaşmazlık — eğer varsa — giderilecek, hem de bu münakaşaların giderilmesi için tedbirler öğrenilecekti.

Heyet, Ankara'dan bir teklifle geri döndü. "Sabahattin Çıracıoğlu'nun yazısı tekzip edilsin; Birliğe atfedilen haber yalanlansın.."

Teklif kabul edilmedi. Teklifi getirenler ve destekliyenler — ki, baskanlık divanının bütünü — istifa etti. Olabilir.

Biz, başkanlık divanında vazifeli bazı kıymetli idarecilerin idare heyetinden de istifasını anlıyamadık. Buna üzüldük.

İşte okuyucular, bilârdo oyunu gibi bir şey oldu. Hâdiseler birbirine dokundu; neticeye vardı.

Kim haklı; sizin takdirinize kalmış..

OLEYiSin kongresinde

YARI ŞAKA YARI CİDDİ

Yerleri İşçileri Sendikasının kongresi, geçen cumartesi günü oldu, bitti. Hani bütün mecazi mânâsiyle oldu, bitti. Biz, bu kongrenin tafsilâtını verecek değiliz. Yalnız gözümüze ilişen noktalara şöyle bir temas edivereceğiz.

Kongrenin yapıldığı Tepebaşı kapalı saz salonu bedava tutulmuş. İşvereni takdir etmemek nankörlük olur. Böyle hamiyetli kaç işveren bulunur ki ?..

Kongre, 10 delegenin eksik oluşu yüzünden, 75 dakika geç açıldı. Hey ulu Tanrım, bir kongrenin bildirildiği saatte açıldığını görmeyi bize nasip etmiyecek misin?

Salonda Türk - İş Genel Sekreteri İsmail İnan'ın görülmesi, hele başkanlığa namzet olarak Ankara'dan gelmiş bulunması, başkanlık iddiasında bulunan delegelerin yüzlerini sararttı. Eh, tehlikeli bir rakip.. Merak ettiğimiz nokta, İnan'ın, başkanlığa önceden şakadan mı, yoksa ciddenmi tâlip olduğudur.

Yunus Yakar, bir gazetecinin kulağına eğildi: "Bıktım artık, dedi. Tatlı bir mücadele kalmadı.."

Yakar! Biz, senin nasıl iyi kalpli olduğunu biliriz. Sen, garsonlarından ayrılabilir misin? Ne olursa olsun, onlar da seni sever, sen de onları..

Kongre başkanlığına getirilen İsmail İnan, vaziyeti iyi idare etti. Hele daha rapor okunurken — ki, hakikaten sıktı — bazı delegelerin oy pusulalarını vererek çıkmak istemeleri üzerine, yaptığı ateşli konuşma, bizi mestetti. Ama, bazı delegeler yine kongreyi terkettiler. Belki de hakikaten işleri vardı!

Fakat seçim oylarını evvelden verme usulü, hiç de iyi değil..

Bir ara Yunus Yakar, yerinden fırladı: "Yeter Çiçek, yeter! Burada da mı fiskos?"

Evet, başkanlığa namzet olan Mustafa Çiçek, damat'ın misafirlerini ağırlaması gibi, her masada konukluyordu. İştek kulis ben buna derim..

Misafirler arasında yalnız sendikacılar yoktu. Prof. Orhan Tuna, bir gün evvel Amerika'dan gelmiş olmasına rağmen, soluğu burada almış. Dâvamızla bu kadar yakından alâkadar olması gözümüzü yaşarttı. Hem hoş geldin deriz, hem teşekkür ederiz. Eksik olmasın..

Amerikalı hocaların kongreyi terkederken topladığı alkışa hem sevindik, hem üzüldük. Ne olurdu, ayni alâka sayın Profesörümüze de gösterilseydi..

Dostlarım, her kongreden size bol bol dedikodu getireceğim. Şimdilik hoşça kalın!

Sendikada Faaliyet

MADEN - İŞ şehrimiz sendikaları arasında mühim bir mevkii vardır. Bilhassa faal idarecilerin başında bulunduğu sendika, çalışmaları ile dikkati çeker.

Rasyonel bir sistem takip eden idare heyeti üyeleriyle daimî münasebet temini için, hiç bir fedakârlıktan kaçınmamaktadır.

Üyeleriyle daimî temasta bulunan bir teşekkülün her meselede muvaffak olmaması için bir sebep kalır mı?

İşte, Genel Sekreter Ruhi Yümlü, işçilere duyurulması icabeden bir mevzu teksir ediyor. Tâmim, bütün işçilere verilecektir.

Sana Söylüyorum Kızım

Senelik ücretli izin Ne Oldu ?

Evet, Senelik ücretli izin ne oldu?

Bu suali bir çok defalar, bir çok üyelerimiz tekrarlamaktadırlar.

Olmış bir fıkrayı hatırladım:

Bir toplantıda, lüzumu dolayısıyla riyaset makamını, Reis adına arkadaşlardan başka birisi işgâl ediyordu. Müzakerelerin hayli geliştiği bir safhada Reis, tekrar bir meseleyi müzakereye koymak isterken, raporrör usul hakkında konuştu:

Bu meseleyi biraz evvel karara almıştık..

Reis, herhalde riyaset makamının o anda verdiği heyecanla olacak, hatırlamasına rağmen geri dönmek istemedi:

— O karar öldü, dedi.

Hepimizde beraber kendiside şaşırmıştı. Sakat, raportör şaşırıcılardan değildi inat ediyordu:

— Nasıl ölür, işte zabıtlarda da mevcut..

Deyince, Reis dayanamadı Hoca Nasreddin misali, bir hışımla:

— Ne sandındı ya? Dedi olduğunu biliyorsunda, öldü günü niçin anlamak istemiyorsun a iki gözüm..

Kimde cankalır, kendinde beraber hepimiz makaralar koyverdik...

Senelik ücretli izini hak nazardan saklıya, ve bu işçi kullarına nasip eyleye!.

Amin!..

Kaynana

AMELİYAT

Ameliyat masasına yatan adam, doktora döndü:

— Rica ederim, hemşireleri *dışarı çıkarın! Kadınlara içi*mi açmak âdetim değildir!

PERŞEMBENİN GELİŞİ

Hâkim, sanığa sordu:

— Şimdiye kadar hiç mahkûm oldunuz mu?

Sanık, tereddütsüz cevap verdi:

— Hayır, reis bey. Şimdi olacağım!

KARTVİZİT

Ayten, Nurten'e misafir gitmiş, onu evde bulamayınca kapının üzerindeki toza parmağiyle "Pasaklı" diye yazmıştı.

Ertesi gün Nurten, Ayten'e geldi:

— Dün bana gelmişsin, bulamamışsın, dedi.

— Nereden anladın?

— Kapının üzerine kartını bırakmışsın!

OKUYUCU POSTASI

Beraber öğrenelim

Bir doğum Yardımı

— Merhaba Kazım Emmi.

— Ooo, Merhaba Mıstık, nereden çıktın böyle?..

— Ben nereden olsa çıkarım, sen bilmiyon mu? Ayıp ettin Emmi!..

— Ne olacak, Sendikamızın yardım sandığı var ya?

— Var.. Peki ne olmuş yardım Sandığına? ..

— Emmi, lâfımı kesmede dinle. Tüzüğün 5 nci maddesinde de, yardımlarım, üyenin aidat ödediği yevmiye nisbeti üzerinden yapılacağı yazılı..

— Peki,

— Buna göre ben 250 kuruş aidat ödüyorum ve yevmiye nisbetim 10 lira olması lâzım,

— Evet, öyledir.

— Eh 10 liradan 10 yevmiye tutarındaki Doğum yardımı ne eder?

— 100 lira.

— Peki niçin 50 lira veriyorsunuz?

— Sen ne biliyorsun Mıstık 50 lira ödendiğini, 100 lira ödenmesi lâzım..

— Elbette 50 lira ödemiyor, senin bir şeyden haberin yok.. Geçen hafta çocuğum oldu, 100 lira alacağım diye sevine sevine gittim, oh ne iyi dedim Sigortadanda alıyorum, Sendikadanda.. Kendi kendime hesap kurdum.. Doğum masraflarından başka kendime bir de elbise yaparım diyordum.. Birde baktım 50 lira Doğum yardımı verdiler. Orada bir şey söylemedim.. Söylemedim ama, dönünce diğer arkadaşlara sordum, onlara da 50 şer lira verilmiş..

— Ha. Öyleyse Mıstık, bunun bir sebebi olması lâzım, Sendikamız şimdiye kadar sebepsiz iş yaptı mı?

— Yok emmi, bunu anlamadım...

— 12 nci Maddede diyor ki, eğer üye Sigortadan, işyerinden suza buna benzer yerlerden ayni şey için yardım görüyorsa, Sendikadan yapılacak yardım yüzde 50 olarak ödenir. Yani yarısı verilir.

— Yani her sigortadan da doğum parası aldığım için Sendikadan 100 lira verine 50 lira alıyorum, öylemi?

— Tamam.. Dediğin gibi. Meselâ Sigortaya tabi olmayan üyelerimiz var. Onlar hiç bir yerden Doğum parası alamazlar. İşte onlara Sendika 100 lira doğum yardımı yapıyor.

— Şimdi anladım, Öyle ya o arkadaşlarımızı hiç düşünmemiştim. Hem ayda verdiğimiz 250 kurusa karşılık Sendikamız bu kadar Külfete katlanıyor,

demekki 100 lira alsam doğru değildi.

gözleri yaşaran Mıstık koşarak.

İşte böyle sayın okuyucularım, gözleri yaşaran Mıstık koşarak-tan gitti, ve ben sizlerle gene madı, inşaallah gelecek sayıya başbaşa kaldık, ama yerimiz kal hasbihalimize devam ederiz.

Yazan: K. N.

Köşeniz

HANGİ MAHKEMELER HANGİ DAVALAR BAKAR?

Bir dava açmak zarureti hasıl olduğu zaman, ekseriya şaşırıp kalırız. Acaba, bu davayı hangi mahkemede açmalı? Hangi mahkemeler, hangi davalara bakar? Her zaman bir avukatla iş görülmez. Bazan davamızı kendimiz takip edebileliyiz.

İstidadımızı hangi mahkemeye vereceğimizi anlamak için mahkeme teşkilâtına bir göz atmak lâzım.

Mahkeme isimleri bir dereceye kadar hangi işlere baktıklarını bize anlatır. Ceza mahkemeleri, ceza ve suç işlerine bakar. Hukuk mahkemeleri hukuk işlerini halleder. Zaten ilk olarak mahkemeler bu iki kısma ayrılır. Hukuk ve ceza. Eğer bunların verdikleri kararlar bizi tatmin etmiyor veya kaybettiğimiz bir davayı tekrar ele almak istiyorsak, kararın verildiği günden itibaren muayyen müddeti içinde Temyiz mahkemesine müracaat etderiz. O da dava evrakını gözden geçirir, ya mahkemenin verdiği kararı tasdik eder veya, bazı noksanların aydınlatılması için davanın yeniden görülmesine hüküm verir.

Şimdi hülâsa edelim: Bir ceza, bir de hukuk mahkemesi var. Bunların üstünde de Temyiz.

Ceza mahkemeleri üçe ayrılır: Sulh, Asliye, Ağırceza.

Hukuk mahkemeleri ikiye ayrılır: Sulh, Asliye.

Bir de ticaret davalarına bakan Ticaret Mahkemeleri vardır.

MAHKEMELERİN VAZİFE VE SALÂHİYETLERİ

Dava açarken mahkemelerin vazife ve salâhiyetlerini de bilmemiz lâzım. Vazife, hangi mahkemenin hangi işe bakacağı,

Salâhiyet, hangi mahaldeki mahkemede davayı açabileceğimiz.

Mahkemelerin vazifeleri kanun saymaktadır:

Sulh Ceza mahkemeleri:

1 — Ceza kanununun üçüncü kitabında yazılı fiiller için de, boğaz tokluğuna belediye hizmetinde çalışmak cezası ile cezalandırılmış fiiler. (Bunlar temyiz eilemez)

2 — Ceza kanununun yine üçüncü kitabındaki bütün kabahat failleri. (Belediyeye taalluk edenleri hariç.)

3 — Hafif cezayı müstelzim cürümler.

4 — Hususi kanunlarda sulh mahkemelerince bakılacağı tasrih edilen kabahat ve cürümler,

Asliye Ceza mahkemeleri sulh ve ağırcezanın vazifesi haricinde kalan bütün işlere bakar.

Ağırceza mahkemeleri, ağır cezalı cürümlere bakar. Ölüm mutlak ağır hapis, beş seneden fazla hapisle cezalandırılmış cürümler.

Salâhiyetten şunu anlamak lâzım:

Hangi mahaldeki mahkeme bu işe bakacak? Ceza işlerinde, salâhiyetli mahkeme suçun işlendiği mahal mahkemesidir.

Suçun işlendiği yer belli değilse, suçlunun yakalandığı mahaldeki mahkeme,

Suçlu yakalanmamışsa ikametgâhının bulunduğu yerin mahkemesi,

Hukuk mahkemeleri Sulh, Asliye ve Ticaret mahkemeleridir.

Sulh: Tesis ve iflâs davaları değeri 1000 lirayı geçmiyen alacak menkul, gayrimenkul davaları, nafaka, evlenme izni, boşanma davalarındaki sulh teşebbüsü işleri, tahliye davaları ve hususî kanunlarla sulh mahkemelerine verilen diğer işler.

Asliye Hukuk: Mevzuu 1000 lirayı aşan alacak, menkul ve gayrimenkul davalar ile evlât edinme, yaş ve isim tashihi, veraset, boşanma davaları.

Ticaret mahkemeleri: Mevzuu ticarî olan davalarla ticaret kanunda zikredilen sair işler. (Bunları ayrı ayrı, burada izah etmek mümkün değil.)

Bütün bu saydığımız mahkemelerin üstünde temyiz mahkemesi vardır. Bir de ayrıca Askerî mahkemeler mevcuttur. Askerî suçlarla alâkalı işlere bakar. Buna da üstünde Askeri Yargıtay mevcuttur.

Bütün bu mahkemelerin vazifelerini kanun tayin ettiğine göre, evlerimizde belli başlı kanunların bulunması her zaman için faydalıdır sevgili okurlarım.

Bunları unutmayın

Kanun Bilgileri

Madeni eşya işçileri

(Baştarafı 1 incide)

kir Öztaş hesap tetkik komisyonuna, Salih Çakır, Recep Pehlivan, Ömer Yeşilçimen, Süleyman Ayaz, tüzük tâdil komisyonuna seçildiler.

Bir hafta önceden hazırlanarak teksir edilmiş ve bütün delegelere gönderilmiş bulunan ana tüzük tâdil tasarısı okundu. Tüzük tâdil komisyonunun raporu da okundu. Komisyon tasarıyı aynen tasdik ediyor, 15 inci maddeye bir fıkra ilâvesi istiyordu. İlâvesi istenilen fıkra aynen şudur:

k) Sendika semt şubeleri en az haftada bir, bölge merkez şubeleri 15 günde bir idare heyeti toplantısı yapar.

Ana tüzük tâdili mevzuunda müzakere açıldı. Söz alan olmadı. Tâdil tasarısının tümü, komisyon teklifi ile birlikte reye konuldu. 127 reyle aynen kabul edildi.

Yardım sandığı tüzük tasarısına geçildi. Tasarı bir hafta önceden delegelere verilmiş olduğundan, tekrar okunup okunmaması reye vâzedildi. İttifakla okunmadan müzakereye geçilmesine karar verildi.

Ahmet Tereci söz aldı. Ölüm yardımının bazı arkadaşlar için 5 yevmiye tutarının az olacağını, bu sebeple ihtiyacı olmayanlardan ölüm yardımının kaldırılmasını ve ihtiyacı olanlara 100 lira ölüm yardımı yapılmasını teklif etti. Teklif reye vâzedildi; reddedildi.

Başka söz alan olmadığından, madenî yardım sandığı tüzük tasarısının tümü reye vâzedildi ve 127 oyla kabul edildi.

İstanbul İşçi Sendikaları Birliğine katılma kararının yenilenmesine geçildi. Müzakere açıldı. Söz alan olmadı. Reye konou. 127 reyle Sendikamızın İstanbul İşçi Sendikaları Birliğine katılması kararı tasvip edildi.

İş kolumuzda diğer sendikalarla birleşerek bir meslekî federasyon kurulması için müzakere açıldı. Söz alan olmadı. Reye vâzedildi. 127 reyle iş kolumuzda bir meslekî federasyon kurulmasına ve bu hususta yeni idare heyetine selâhiyet verilmesine karar verildi.

Yapılan idare heyeti seçiminde ve vazife taksiminde, yeni idare heyeti şu şekilde teşekkül ettirilmiştir:

Genel Başkan: Kemal Türkler, Genel Başkan Vekili: Cabir Metilli, Genel Başkan Vekili: Kâzım Narmanlı, Genel Sekreter: Ruhi Yümlü, Genel Sekreter Vekili: Sabahattin Hoşgör, Muhasip: Ali Birdal, Veznedar: Hasan Fakabasmaz, Âzalar: Niyazi Köksal, Ekrem Eraslan, Nurettin Kalpcan, Kenan Mutlu, Sabri Donmaz, Emrullah Kahraman.

Türmasan ihtilafı

(Baştarafı 1 incide)

den çok düşük olduğunu görmüş şimdiye kadar bu işyerinde ihtilaf çıkmamış olmasının buna sebep olduğu kanaatine varmıştır.

Şimdiye kadar bu işyeri işçileri arasında birlik ve bağlılık olmadığı için ihtilaf çıkarılamamıştır.

Asgari ücret

(Baştarafı 1 incide)

Fakat, gene duydukki, işverenler temsilci seçmek için toplanmamışlar ve işveren temsilci seçilmediği için de komisyon toplanamıyormuş.

Bu durum çalışma müdürü henüz Ankaraya yeni aksettirmiştir. Sayın Çalışma Vekilimizin derhal lüzulmu tedbiri alarak, gereğini yapacağından eminiz, ve buna büyük bir imanla inanıyoruz.

Fakat, kanun icabını yerine getirmekten imtina eden işverenlerin cezalandırılmaları için gerekli tebirlerin alınması zamanının geldiğini de söylemekten kendimizi alamıyoruz.

Ebedi Şef

(Baştarafı 1 incide)

şamıştır.

O, büyük bir Türk tü. Büyük bir insandı. O, daha ilk andan itibaren, memlekete çalışan insanı Köylü olarak görmüş ve (Köylü, Türk Milletinin efendisidir.) Demişti. Biz işçiler çalışma aşkımızı, Millet olarak ondan aldık. O'nun yolundayız. O na varacağız. Onun gibi (Ne Mutlu Türküm deyene.. K. T.

Başmakale

(Baştarafı 1 incide)

ni,, çıkarmak suretiyle yatpığımız tecrübeler, inancımızda haklı olduğumuzu göstermiştir.

Günün bu demokrasi anlayışı içerisinde, üyelerin en az senede bir defa yapılan kongrelere kadar beklemesinin ve yapılan işlerin ancak hatıra geleni seneden seneye görmsinin veya öğrenmesinin, doğru olmadığını inanıyoruz. Ve gene inanıyoruz ki üyeler, işlerin sendika gazetesinden vaktinde haberdar olmalılar ve hatta çok zaman kongreyi bile beklemeden gene aynı sütunlarda tenkitçilik vazifelerini yapabilmelidirler. Bu şekil ve anlayış içerisinde yürüyen bir cemiyetin, yani sendikanın asla gerilemesi mevzuu bahis olamıyacak ve her an en iyi olanın yapılması mümkün olacaktır. Ve bu, aynı zamanda sendikanın bir gurup idaresinin çerçevesi dışına çıkarak, bütün bünyenin istediği yolda çalışmalar yapılmasına meydan verecektir.

Binaenaleyh, çalışmalarımızda, şahıs düşüncesi ve çalışması değil, bütün üyelerimizle beraber kütle düşüncesi ve çalışması hakimdir.

Şimdiye kadar olduğu gibi daima parolamız şudur:

Beraber düşüneceğiz, beraber çalışacağız ve beraber faydalanacağız.

Bütün keder ve neş'emiz beraberdir. İki kelime ile "Birlik ve Beraberlik,,tir.

Çalışma Vekili

(Baştarafı 1 incide)

rı dolaşarak işçilerle temasa geçmesi büyük bir memnuniyet uyandırdı. Her konuşmasının başında: "İşçi kardeşlerim,, sözünü unutmaması, işçileri mütehassis etti. İş yerlerinde işçilerle dirsek dirseğe yemek yemesi büyük sevgi ve sempati kazanmanına sebep oldu. Vadettiklerinden bir kısmının yapılması, yapacağını vadettiğine, bizleri inandırdı. Şimdi işçiler henüz filiyata kanmamış diğer vaadlerin tahakkukunu büyük bir emniyet ve şükûnla bekliyorlar.

Maden - iş

(Baştarafı 1 incide)

lışmakta, torna ile boğuşmaktadır. Her sanayiin en önemli unsuru olan işçi memleket çapında bir hamleye girişmiş bu sanayii omuzlarında taşmaktadır. İstihsali arttırmak işçi ve iş veren münasebetlerini düzenlemekle mümkündür. Bu bir vatan borcudur. İşte Sendikanın giriştiği bu büyük teşkilâtlanmanın gayesi bundan. İşçiyi istismarcı zihniyetten kurtarmak iyi iş verene daha çok faydala rsağlamak. Ve en mühimmi bu hamleyi Türkiyeye şamil kılmak.

İdare heyetlerini büyük memliyet altında bırakan bu tehlit derhal kabul edildi. Teklifin manâ ve ehemmiyeti taktir edildikten sonra kabul edilmesi en çok idare heyetini memnun etti Artık İstanbuldaki işçilerin vaydalandığı haklardan, Anadolu işçisi de istifade edecek. Kurulan ve kurulmakta olan sanayii merkezlerinde ki iş ve işçi talepleri bir istikrara konulacak.

Yeni seçilen idare heyeti yaptığı ilk toplantıda bu mevzua gereken hassasiyeti göstererek calışmalara başlamıştır.

Daha şimdiden Anadoludaki sendikalardan Maden - İş ile birleşmeye hazır olduklarını bildirenlerin bulunduğu haberi alınmıştır.

Diğer taaftan aldığımız malumata göre sendika bir komisyon vazifelendirerek, Anadolu sendikaları ile bilfiil temasa geçecek, bu muazzam teşkilâtı bir an evvel yerine oturtmaya çalışacaktır.

Kıymetli bir Ses Sanatkârı

NECMİ RIZA Ahıskan

Turhan Bayraktar

Ticaret Sahasında olduğu kadar, Musiki hayatında da üstün bir başarı ile isim yapan ve güzel okuyuculuğuyla tanınan Necmi Riza Ahıskan, zamanımızın "Tıno Rousısi,, olmuştur.

Onun sesini yalnız Radyoda dinliyebiliyoruz. Kimbilir? Şehrimizin muhtelif eğlence yerlerinde okumamasının herhalde bu sebebi olsa gerek.

Necmi Rızayı İstiklâl caddesindeki mağazasında ziyaret ettiğim zaman, kasa başında genç ve güzel bayan müşterilerinden para alıyor, tatlı tebessümleriyle onları selâmlıyordu. Büyük Sanatkâr, burada damesleğinin erbabı olduğunu belli ediyordu.

Bir taraftan müşterileriyle uğraşırken diğer taraftan da benim suallerime cevap vermeye çalışıyordu.

— Okuyucu olmanıza Acaba bir aşkmı vesile olmuştur?

— Şüphesiz dedi. Bir aşk vardır.

Ahıskan'ı bir dostuyla beraber görüyorsunuz.

Fakat bu aşkın sadece Sanat aşkı,, olduğunuda unutmayınız. Dedi.

— Musikimizin istikbali hakkında düşündüklerinizi ve bu hususta likirlerinizi rica ediyorum.

— Benim sevdiğim benim bildiğim ve çalıştığım, hakiki mujenere etmiyeceklerinden fazla sikiyi sevenlerin musikisini desını istemiyorum. Zaten müsikimizi istikbale götürebilecek tek bir insan bile mevcüt değildir. "müsikimizde istikbal,, nerede? Beyim. Biz onun mazisine sarılalım kâfidir.

Bazı kimseler, Üsdat namı altında yapmacık hareketlerde musikimizi baltalamaktalır.

İşte bu sayede geçinen ve tekamûl etmeye istidadı olan musikimizi istismara kalkanların da islah edilmelerini temenni ediyorum.

— Peki bu hareketleri nasıl önlemeli?

— Nasılmı? Ondan kolayı ne var.

İster Radyoda ister eğlence yerlerinde olsun "Ben iyi okurum diyenlere inanmamak ve onları mikrofon başına çıkarmamak lâzımdır.

Bu gibi hareketler müsikiye ihanet demektir.

— Yakında Konser verecek misiniz!

— Muhtelif defalar Konserler verdim ve bir aşkla okudum.

Takdir edenler çok oldu. Bundada bizde musiki sevenlerin az olmadığını öğrenmiş bulunuyorum.

Meselâ geçenlerde bir Kollejden benden bir program isteğinde bulundular. Vallahi memnuniyetten gözlerim yaşardı,.

— Hiç talebeniz varmıdır?

— Kimse talebem değildir. Beraber çalıştığımız arkadaşlarım vardır ki bunlarda hergün İstanbul Radyosunda okumaktadırlar.

— Okuyuculuğu mu yoksa Ticaretimi tercih edersiniz?

— İkuyuculuğu meslek edinmek istemedim. Bu bir baba ve bir hoca vasiyetinin neticesidir.

Kıymetli Üsdat bu cümlesini söylemekle mektep hayatında hocalarının, Onun sesine yanık olduklarını ve hattâ bazan ona "Necmi biz ileride bu sesin kıymetini ve,, dediklerini ve Allah vergisi olan sesinin hatırı için okuduğunu ifade etmiştir.

Üsdadın yanından ayrılırken saat bir hayli ilerlemişti. Musikiniz hakkında bizi tenvir eden Necmi bizden yakın gelecekte Türk musikisinin daha geniş bir şekilde de alınması için faaliyet göstermesini beklemekteyiz.

NECMİ RIZA AHISKAN: Yakışıklı olduğu kadar, Türk musikisine hakkını verebilen sayılı san'atkârlardandır...

Evlattan Anneye

Annemsin, hürmetim var, seni severim anne;
Emeklerin kalbimde, başım eğerim anne..
Cömertsin, hakkım helâl dersin, ciğerim anne;
Her halimle bu hakka, söyle, değerim anne..

* * *

Senden oldum, lâikim; benim özümsün anne..
Seninle iftihar; hak, nurum, gözümsün anne..
Dilimde hece oldun, tatlı sözümsün anne..
Küllenince kıvılcım veren közümsün anne..

* * *

Binbir müşkülle sanki kaynardı kazan, anne;
Sükret hakka, odur ki talihin yazan anne;
Hayırsız olur diye etme sakın zan anne;
Söz veririm, şahidim okunan ezan, anne...

Kâzım Narmanlı

TÜRKİYE
Maden, Madeni Eşya ve Makina Sanayii İşçileri Sendikasının neşir organıdır
Sahibi (Maden — İş Sendikası adına) ve Yazı İşleri Müdürü:
KEMAL TÜRKLER
Teknik Sekreter:
Orhan Taşan
15 günde bir çıkar İçtimai — .. — Fikri — Magazin gazetesidir.
Fiatı 10 kuruştur.
Yıl 1. Sayı 1 —
Tarih: 17.11.956
17 KASIM 956
Dizgi ve baskı:
VAKİT MATBAASI

Güzel Sözler

basıp geçmiyor da, etrafından dolaşıyorsanız, ihtiyarladınız demektir.

***

*Kendileriyle alâkadar olmakla bir haftada elde edeceğiniz dostları sizinle alâkadar olmalarını beklerseniz, bir senede elde edemezsiniz.

A. Bennett

* Allahım! Bana, daima yapabileceğimden fazlasını yapmak arzusunu ver.

Michelangelo

* Allaha inanmak, onu tarif etmeye kalkmadıkça zevkli ve kolay bir iştir.

J. Joubert

* İhtiyarladığımız için oyun oynamıyoruz zannetmeyin; asıl, oyun oynadığımız için ihtiyarlıyoruz.

* Bir su birikintisinin içine

TEFSİR

Gece yarısından sonra saat ikiye doğru Belediye Reisinin evinde telefon çaldı:

— Burası Çiçek Oteli.. On şişe bira istiyoruz!

— Yanlış! Ben, Belediye Reisiyim!

— Allah! Allah! Gecenin saat ikisinde Belediye Reisinin birahanede ne işi var?

SEHHAR YILDIZ Gönül YAZAR

Gözlerinin daimî gülüşü, saçlarının parlaklığı ve nihayet güzelliğiyle haklı bir şöhret yapmış olan Gönül Yazar, son günlerde yine dillere destan oldu. Onu kıskananlar çoktu. Çünkü o, yalnız sesiyle değil; hâl, tavır ve hareketleriyle de kendisini herkese sevdirmesini bilmişti..

yon" oluverdi..

Güzelliğine hayran olan genç âşıkları ona "Minyon"u lâyık gördüler. Kendisi de bu isme alışıverdi ve sevdi..

Gönül Yazar için âhım şâhım sesi olmadığını söyleyenler, muhakkak ki, onu çok kıskandıklarından, bu sözleri sarfetmektedirler. Halbuki ona bu şöhreti sağlayan evvelâ sesi değil midir?

de dinletmektedir.

Ya, bir avukatla evleniyormuş, diye yapılan dedikodular.. Bunu kendisine sorduğumuz zaman:

— Kat'iyen böyle bir şey yok.. Arkadaşlarım arasında, avukat da, hâkim de, müzisyen de bulunabilir. İnsan, kendisine bir çok arkadaş seçebilir ama, "Hayat arkadaşı" bir defa ve bir tane seçilir..

Bir manolya gibi berrak yüzünü birdenbire sanki bir hüzün kaplamıştı. Masanın üzerindeki çiçekleri bir müddet dalgın dalgın süzdükten sonra, dudaklarının arasından bir fısıltı halinde şu kelimeler çıktı:

— O "hayat arkadaşı"nı da zaten seçmiş bulunuyorum. O, şimdi çok uzaklarda.. Ama, gelecek..

Derin derin içini çekti. Hilton'un Boğaza nâzır odaları-

Akşam oluyordu.. Onu bu üzüntüden kurtarmak için, Boğaza doğru bir gezinti ricamı hiç itiraz etmeden kabul etti. Foto arkadaşımın israrı üzerine, Hilton'un (Lâlezar) (Şark köşesinde), balkonda ve dairesinde çeilen resimlerden sonra, oto ile Boğaziçine doğru yol alıyoruz..

Gökte bütün kudretiyle parıldayan ay yükseliyor ve etrafta her şey ayrı bir renge bürünüyordu. Nihayet Gönül Yazar konuşuyor:

— Ne güzel renkler, değil mi? Bu güzellikler karşısında ressam olmak istiyor insan..

— Herhalde hissetmek güzel şey! diyorum.

— Evet.. Fakat sevmek, sevilmek herhalde çok daha güzel.. Ama beklemek!..

Onu üzüntüden kurtarmak için, buraya getirmiştim. Fakat mevzuu yine o tazeledi.. Onu, daldığı bu âlemden kurtarmak mümkündü. Ama, o kadar hassastı ki Gönül.. Belki de kızıverirdi..

Hülyalar gözlerinde gizlenmek isteyen bir elem gözden kaçmıyordu. Evet, Gönül Yazar, çok uzaklarda bulunan birisini seviyordu. Hem pek çok seviyordu. Ama, bu, kim olabilirdi acaba?

Sevgili okuyucularımız, merak etmesinler.. Gönül Yazar'ın bize ateş püskürceğini bilsek, yine de bu bahtiyar erkeğin ismini açıklıyacağız:

Celâl İnce.. Onun Amerikadan dönmesini bekliyor.

Ona:

— Çok mu seviyorsunuz? diye sormuştum o anda..

— Evet, demişti hiç tereddüt etmeden.. Hem o kadar çok seviyorum ki, bunu yalnız sizin değil, herkesin, hattâ Allahın huzurunda bile bağırarak itiraf edebilirim!..

Bunları biliyormusunuz

* İskoçya'nın Kilmuir köyünde, yirmi dört senedenberi çocuk doğmamıştır.
* Amerika'da kravat bağlamanın 3920 çeşidini izah eden bir kitap çıkmıştır. Diğer taraftan, İllinois Üniversitesi de, en doğru diş fırçalama usulünü keşfedecek olana 20 bin dolarlık bir mükâfat vâdetmiştir.
* Amerika'da İndiana eyaletine bağlı Gary şehrinde sarmısak yiyenlerin dört saat müddetle umumî nakil vasıtalarına binmeleri yasaktır.
* Kazın kanatlarını hareket ettirmesi, 12.000 adalenin yardımiyle mümkün olur.
* İngiliz Kamerun'unun yerli hükümdarı Fau Von Bikunun 160 karısı vardır.
* İngiltere ile Fransa'da her gün 20 milyona yakın ev kadını çarşıda kuyruk yaparak sıra beklemektedir. Bu, asgarî bir hesapla, günde 10 milyon saat veya 1140 sene kaybıdır.
* Meşhur Fransız astronomu Jean-Louis Pons doğuştan kördü. Bununla beraber, sadece riyaziyesinin yardımiyle, 37 tane yeni yıldız keşfetmiştir.
* İngiltere'de küpe takmak son zamanlarda çok revaç bulmuştur. Londra'nın şık hanımları şimdi kulaklarını deldirmek için, hakikaten bu işin erbabı olan Cyril Wiekiason'un kapısında sıra beklemektedirler.

P.T.T. fabrikası işçi mümessili iade edildi

Sirkeci Salkımsöğütte Kurulu P. T. T. İdaresinin telefon fabrikası işçi mümessili ve Sendikamız Üyesi Muzaffer Demirbilek, bundan bir müddet evvel işten çıkarılmış ve durumu İl Hakem Kuruluna aksettirilmişti.

Hakem Kurulu, işverenin çıkarma sebebini, makul bulunmamış İşçi mümessilini tekrar eski işine iade etmiştir.

Muzaffer Demirbilek, Önümüzdeki günlerde işe başlayacak, ve çıkarıldığı tarihten itibaren geçen günlerin ücreti ile, diğer bilumum kanuni haklarını toptan alacaktır.

Öğrendiğimize göre müessesenin Müdürü ile bazı memurlar, başka yerlere tayin olmuşlar, yerlerine yenileri gelmiştir

Ümit ederi-zki yeni Müdürü ve idarecilerle, işçi mümessili iyi temaslarda bulunsunlar ve işçilerin dertlerini beraberce halletsinler.

Maden iş Üyelerine ev yapıyor yeni kurulan koop Faaliyete GEÇTİ

Sendika Merkez İdare Heyetimizin üç toplantısında uzun müzakerelerden sonra Yapı Kooperatifinin kurulmasına karar verilmiştir. Koojeratif Türkiye olmak üzere büyük bir saha üzerinde faaliyet gösterecek, ve memleketin her köşesindeki üyelerimize faydalı olmaya çalışacaktır.

Şimdiden sabırsızlanan birçok üyelerimiz Sendika İdarehanesine gelerek Kooperatife üye olmak istediklerini bildirmişlerdir. Eyüp ve Halıcıoğlu semtlerinde bazı arsalara bakılmış bulunmaktadır.

Sendikamız İdarecileri, Yapı Kooperatifinin, son zamanda girişilen büyük işlerden ancak birisi olduğunu, diğerlerinde olduğu gibi bu hayırlı teşebbüsten de bir çok üyelerin geniş çapta faydalanacaklarını bildirmişlerdir.

Teşebbüs hepimize hayırlı olsun.

Korozo işçileri zam istedi ihtilâf il hakem KURULUNDA

Kurtuluş Korozo düğme fabrikası işçileri, ücretlerine yüzde 40 nisbetinde zam yapılması için Sendikamıza müracaatta bulunmuşlardır. Bu sebeple, işyeri ile sendikamız arasında çıkan toplulukla iş ihtilâfının uzlaşma ve kesin uzlaşma toplantıları yapılmış, İl Hakem Kuruluna intikâl etmiştir.

Sendikamız temsilcileri olarak Kemal Türkler, Ruhi Yümlü, Sabahattin Benian'ın iştirakiyle 7 Kasımda işyerinde yapılan kesin uzlaşma toplantılarında işveren 24 saatlik bir mühlet istemiş, bu sebeple 8 Kasımda sendikada ikinci toplantı yapılmıştır.

Bu toplantıda işveren ifadesinde, prensip itibariyle zam yapmağa taraftar olduğunu, ancak bunun yılbaşından evvel mümkün olmadığını, Ocak 1957 ayında sendikayı tatmin edecek bir zam yapabilmeyi temenni ettiğini bildirmiştir.

İhtilâf İl Hakem Kurulunda iken, anlaşma yoluyla neticeleneceği, bundan işçi ve işverenin memnun olacağı zannedilmektedir.

işveren yedi liradan yukarısına zam vermek istemedi

Zeytinburnu Develi Emaje fabrikası işçilerinin ücretlerine yüzde 50 nisbetinde zam yapılması için açılan ihtilâf il Hakem Kuruluna intikal etmiş bulunmaktadır.

İlk uzlaşma toplantısında İşveren zam yapacağını vaadetmiş, ve bir ay sonra yapılan ikinci uzlaşma toplantısında, şeklen çok az bir miktarı kabul etmiş olmakla beraber zam taraftarı görülmemiştir.

Bir ara işçilerden zam istemediklerine dair imza da toplanıldığı halde, nedense resmiyete intikal ettirilmemiştir.

31.10-956 tarihinde, iş Müfettişi Bahaddin Kocamanoğlu huzuru ile yapılan kesin uzlaşma toplantısında, işveren 7 liradan az olan yevmiyelere yüzde 10-15 zam yapabileceğini bildirmiş, Sendikaca kabul edilmediğinden ihtilâf İl Hakam Kuruluna intikal etmiştir.

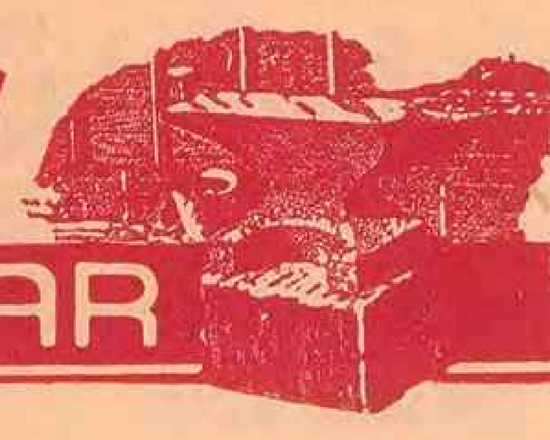
mümesil iade edildi

İşçilerin fazla mesai ve pazar. Bayram ücretleri gibi birikmiş hakları için Sendikamıza müracaatta bulunması sebebiyle işverenin intizarına ugrayan ve işten çıkartılan işçi mümessili Mustafa Gürru, nihayet İl Hakem Kurulu kararı ile eski işine iade edilmiştir.

Meselenin İl Hakem Kurulunda bulunduğu sıralarda işveren bazı tertipler hazırlamış, Hakem Kuruluna ibraz etmek üzere, işçileri teker teker çağırarak baskı yapmak istemiş ve bazılarının, Mustafa Güran aleyhinde ifadelerini, sesmakinası ile tele almıştı.

Bütün bunlara rağmen, adalet Hakem Kurulu görüşünden kurtulamamıştır.

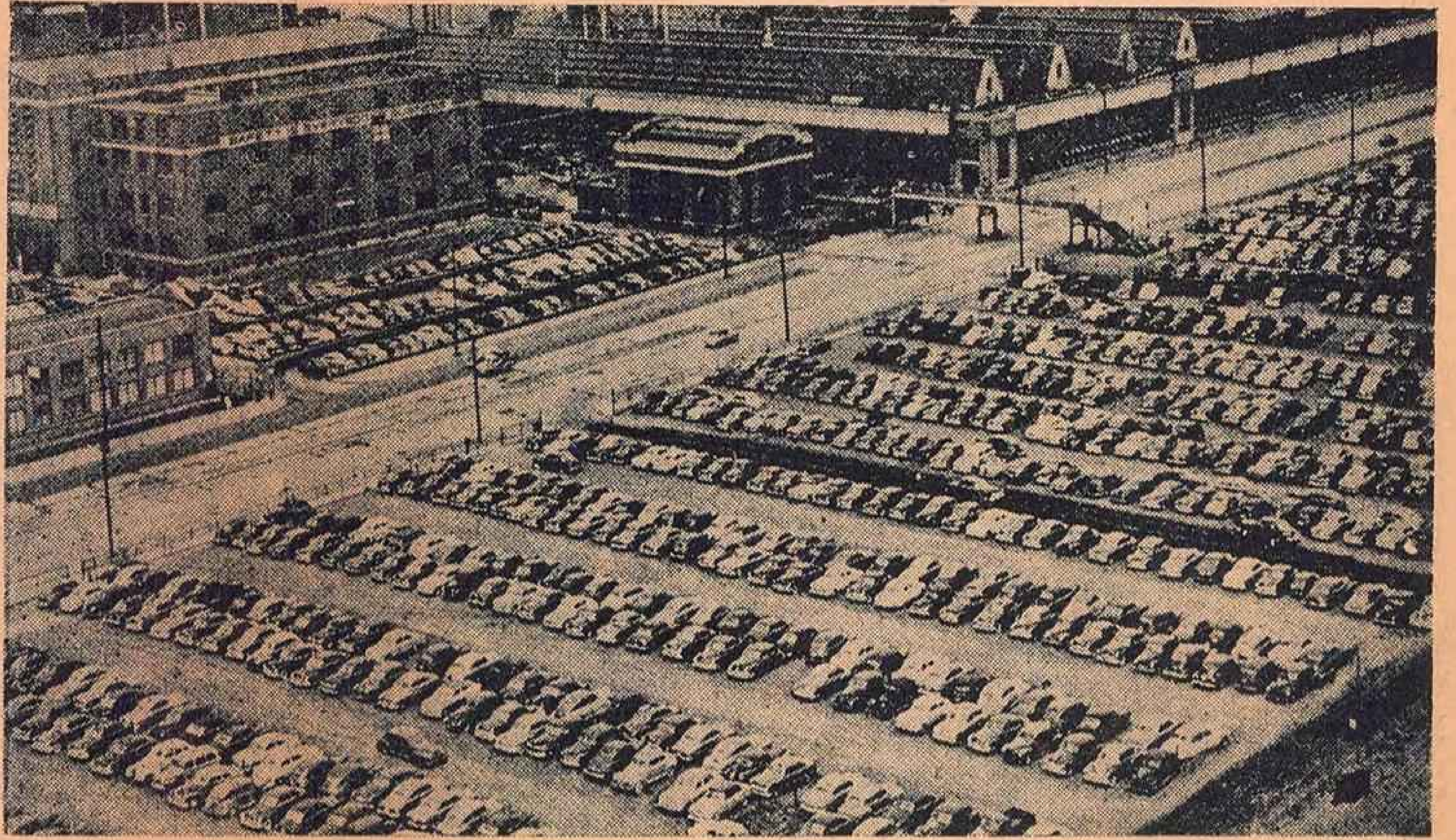
İşveren işçi mümessilini işe almadığı takdirde ücretini vererek daimi izinli gösterecektir, Aksi halde, hakaret cezası mevcuttur.

FORD fabrikası

Bu Muazzam Otomobil Fabrikasında Otomobil sahibi 70 bin işçi çalışıyor

1,5 dakikada Otomobil çıkartmanın sırrı

Şasi ve motör kısmı tamamlanmış otomobillere karoseri geçiriliyor. Karuseriler havadan vinçle gelerek alttan seri halinde geçmekte olan motörlü şasilerin üzerine bir kişi tarafından çabucak oturtulmaktadır.

Ford fabrikasında 70.000 işçi çalışmaktadır ve bunların otomobillerini koymaları için 25.000 otomobil için park yeri ayrılmıştır. Ayrıca fabrika civarında işçiler için binlerce ikametgâh vardır. Bu evlerde oturan işçiler medeniyetin temin ettiği bütün konfordan istifade ederler. Televizyon'a kadar her şeyleri vardır.

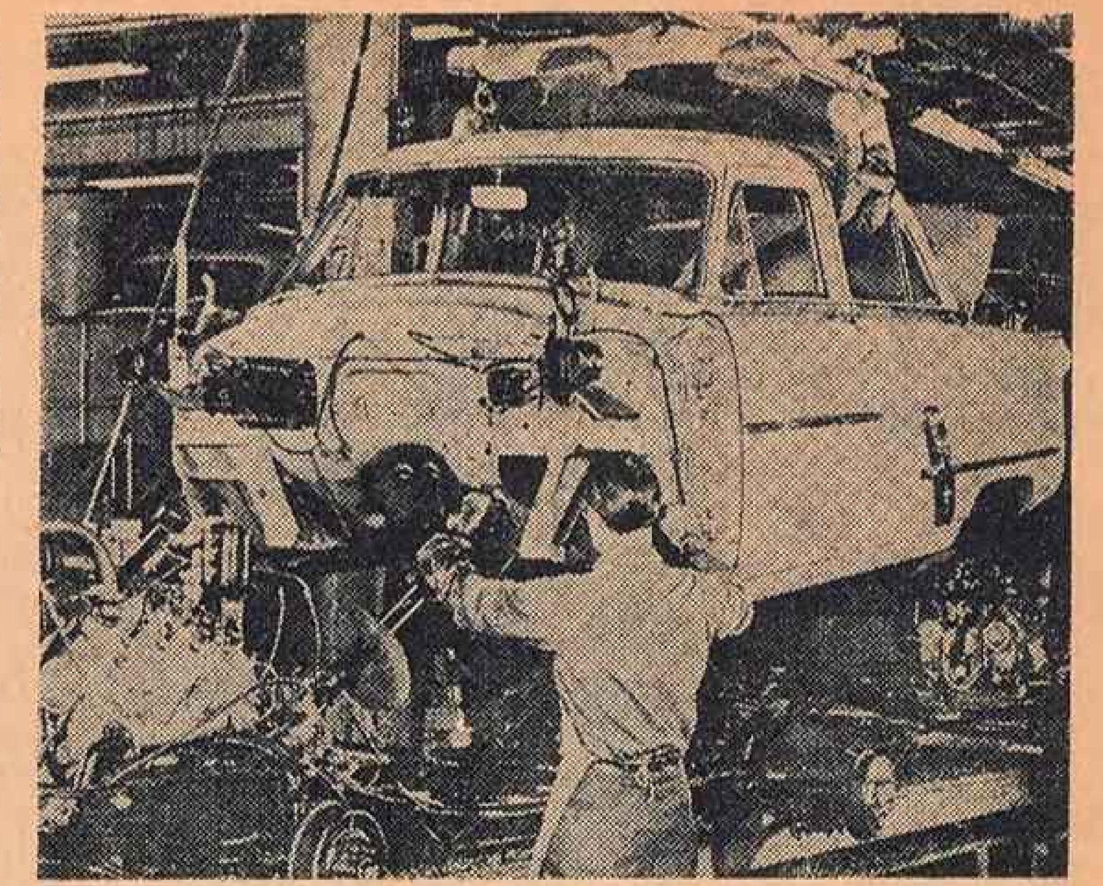
nın sırrı buradadır.

Evet, 1 dakika 55 saniyede bir otomobilin yalnız tekerleğini yarım saatte söküp takanlar bir otomobilin iki dakikadan az bir zamanda yapılabileceğini ve fabrikadan kendi motörüyle çıkıp gidebileceğini bir türlü havsalalarına sığdıramazlar.

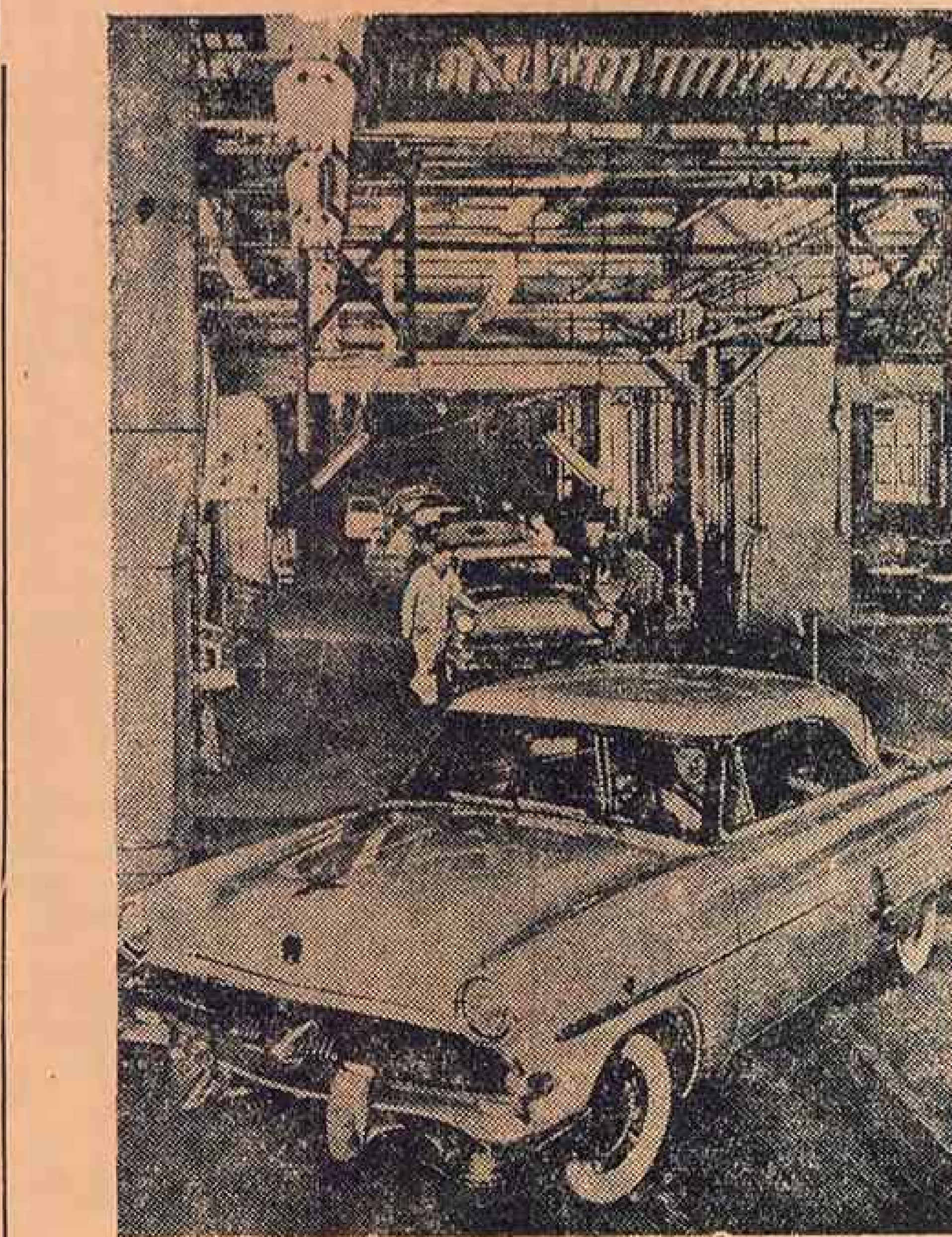
Ford fabrikası günde 600 otomobil imal etmektedir. İşçiler otomobil satın almak isterlerse onlara hususi kolaylıklar gösterilir.

Fabrikada seri halinde süratli imalâtı 100 mil uzunluğunda, yürüyen bir şerit temin etmektedir. Bu şeridin üzerine sıra ile otomobil şasileri konuyor. Yürüyen şerit, etrafına dizilmiş olan işçilerin önünden geçerken her işçi kendi hissesine düşen parçayı şasinin icabeden yerine ve ayrılmış olan muayyen zaman zarfında takıyor. Yani her işçi daima önünden geçen şasilere aynı şeyi takmaktadır. Motörler, akslar, karsoseriler, kapılar, radyatörler, tamponlar, tekerlekler elektrik fenerleri bu yürüyen şeridin etrafına dizilmiş olan işçiler tarafından o kadar rahat bir çalışma havası içinde takılıyor ki, eğer yürüyerek şeridi takip ederseniz bir otomobilin yavaş gidiyorlar. Fabrikadan çıkan oto açık araba, kırmızı, sarı, mavi arabalar çıkmasıdır. Fabrikanın yavaş meydana geldiğini görüyorsunuz.

Şeridin sonunda tamamlanmış olan otomobiller biribirinin arkasından ve tam 1 dakika 55 sani

Yürüyen şeridin sonunda, 1 dakika 55 saniyede bir otomobil, içine atlayan bir şoför tarafından, kendi motöriyle çalıştırılarak satış dairesine götürülüyor...

Bu muazzam Fabrikanın önünde işçiler için, 25 bin otomobillik bir park yeni ayrılmıştır. Resim de fabrikayı ve işçilerin otomobillerinini görüyorsunuz.

mobilin hususi bir tertibatla ve yine atelyenin içinde tecrübesi yapılır.

Bu, dünyada hakikaten görülecek bir manzaradır. İşçiler önlerinden geçmekte olan şeridin üzerindeki otomobil iskeletine daima aynı şeyleri taktıkları için daima aynı hareketi tekrarlamaktadırlar. Meselâ Şartlo'nun meşhur filminde olduğu gibi bir işçi mütemadiyen elindeki İngiliz anahtariyle vida sıkıştırmakla meşguldür. Bir işçinin, şerit önünden geçtiği sırada vazifesini yapmaması halinde bütün imalât durur ve fabrika bir anda işlemez hale gelir

Şaşılacak başka bir nokta da seri imalât sırasında fabrikadan daima aynı cins değil, muhtelif modellerde, meselâ tenezzüh arabası, spor araba, kaptı kaçtı, yede içlerine atlıyan bir şoförün idaresinde ve kendi motörleriyle klakson çalarak satış dairesine tavanındaki seyyar vinç tertibatı bunlara uygun malzemeyi taşıyor.

On gün evvel Amerika'dan verilen bir haberde Ford'un Cleveland şehrindeki fabrikasında yürüyen şeridin etrafındaki adamlara da lüzum bırakmıyan, tamamamen otomatik bir tertibatın muvaffak olduğu Bu tertibatta insanlar yalnız silindirlerin, bujilerin, süpapların takılmasına müdahale ediyorlar.

Ford fabrikası mesaha ve teşkilât bakımından dünyanın en büyük atelyelerinden biridir. Bir otomobil için lüzumlu olan her türlü maden, Ford'un kendi maden ocaklarından geldiği gibi ham demir de buradaki yüksek fırınlarda eritilerek çelik haline getirilmektedir.

Fabrika ihtiyaçları için Ford'un hususi vapur ve trenleri vardır.

Hani meşhur bir hikâye vardır: Bir Amerikalı mühendisi Rusya'ya çağırmışlar. Moskova civarında kendisine bir otomobil fabrikasını gezdiriyorlarmış. Muazzam bir fabrika ve önünde son derece lüks bir otomobil duruyor. Amerikalı sormuş:

— Bu fabrika kimin?
— İçinde çalışan işçilerin!
— Peki, kapının önünde duran bu lüks otomobil kimin?
— Fabrika müdürünün!

Otomobiller kimin

Aradan zaman geçmiş. Memleketine dönen Amerikalı mühendis, kendisine Rusya'da otomobil fabrikasını gezdiren Rus'u Amerika'ya davet etmiş. Onu, Detroit'te Ford fabrikasını gezdirmeğe götürmüş. Göz alabildiğine uzanan muazzam fabrikayı ve etrafındaki boş sahalara sıralanmış on binlerce otomobili hayretle seyreden Rus, Amerikalı mühendise sormuş:

— Bu fabrika işçilerin midir ?
— Mayır, Mr. Ford'un!
— Peki, etrafa sıralanmış olan bu on binlerce otomobil?
— Onlar, fabrikada çalışan işçilerin otomobilleri!